

Aptauja: 2 no 3 Latvijas iedzīvotājiem atbalsta digitālo platformu piedāvātās elastīgās darba iespējas

Jaunākā Ipsos aptauja liecina, ka divas trešdaļas Latvijas iedzīvotāju pozitīvi vērtē digitālo platformu piedāvātās elastīgās darba iespējas. Gandrīz 9 no 10 respondentiem (86%) uzskata, ka cilvēkiem, kuri sadarbojas ar digitālajām platformām, jābūt pilnīgai brīvībai pašiem noteikt, kad un cik daudz laika veltīt šim darbam. Tas skaidri parāda, ka Latvijas sabiedrība atbalsta elastības saglabāšanu platformu darbā, nevis stingrāku regulējumu ieviešanu, kas šādas iespējas ierobežotu.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas aplēsēm aptuveni 43 miljoni cilvēku Eiropas Savienībā darbojas digitālajās platformās dažādās nozarēs. Tās ir digitālās platformas un lietotnes, kas palīdz cilvēkiem un uzņēmumiem ērti piekļūt pakalpojumiem, precēm vai saturam, kā arī tos piedāvāt. Gan Latvijā, gan citviet Eiropā darbojas dažādu veidu platformas – dažas nodrošina ēdiena un pārtikas piegādi, citas piedāvā transporta pakalpojumus vai ļauj pieteikt pakalpojumus pēc pieprasījuma, piemēram, mājokļa uzkopšanu, privātstundas, fitnesa treniņus, mājdzīvnieku pieskatīšanu un citus ikdienā nepieciešamus pakalpojumus.

Liela daļa Latvijas iedzīvotāju digitālās platformas jau kļuvušas par ikdienas sastāvdaļu – sākot no ēdiena un pārtikas pasūtīšanas līdz iespējai elastīgi nopelnīt papildu ienākumus paralēli studijām, bērnu aprūpei vai pilna laika darbam. Platformas palīdz arī vietējiem uzņēmumiem, piemēram, restorāniem un veikaliem, efektīvāk sasniegt klientus un nodrošina ērtākus ikdienas risinājumus cilvēkiem gan lielajās pilsētās, gan mazākās kopienās.

Lai uzlabotu digitālo platformu darbinieku un sadarbības partneru darba apstākļus, 2024. gadā tika pieņemta Platformu darba direktīva, kas Eiropas Savienības dalībvalstīm jāievieš nacionālajā likumdošanā līdz 2026. gada beigām. Viens no būtiskākajiem jautājumiem direktīvas ieviešanā ir platformu darbinieku nodarbinātības statusa noteikšana.

Digitālās platformas – nozīmīga darba tirgus daļa

Ipsos ptaujas dati rāda, ka platformu darbs Latvijā tiek plaši uztverts kā nozīmīga un papildinoša darba tirgus sastāvdaļa. Latvijas iedzīvotāji skaidri novērtē elastīga darba nozīmi – 56% atbalsta elastīgu darba iespēju saglabāšanu arī nākotnē, kas atbilst Eiropas Savienības vidējam rādītājam. Gandrīz puse respondentu (49%) uzskata, ka platformu darbs papildina tradicionālo darba tirgu, savukārt tikai 12% to uzskata par apdraudējumu.

Divas trešdaļas jeb 66% Latvijas iedzīvotāju atbalsta digitālo platformu piedāvāto elastīgo darba modeli, 28% ir neitrāli noskaņoti, bet tikai 1% to vērtē negatīvi.

Respondenti platformu darbu galvenokārt saista ar elastību, izvēles brīvību un iespēju pielāgot darbu savām vajadzībām un pienākumiem.

Nodarbošanās platformās tiek vērtēts pozitīvi, jo tas ļauj to apvienot ar citām dzīves situācijām – pilna laika darbu, studijām vai ģimenes pienākumiem – vienlaikus nodrošinot iespēju gūt papildu ienākumus sev piemērotā laikā. Visbiežāk kā galvenie ieguvēji tiek minēti studenti (80%), jo elastība ir īpaši svarīga darba un studiju apvienošanai. Respondenti atzīst arī platformu darba nozīmi senioriem (67%) un vecākiem, kuri rūpējas par bērniem (63%), jo tas dod iespēju nopelnīt papildu ienākumus ar elastīgu darba grafiku.

Latvijas iedzīvotāji kā galvenās platformu darba priekšrocības min iespēju gūt papildu ienākumus (53%), iespēju pašiem izvēlēties darba laiku (47%), kontrolēt darba apjomu (41%) un apvienot šo darbu ar citām aktivitātēm (39%).

Vienlaikus cilvēki novērtē arī platformu pakalpojumu ērtumu un pieejamību ikdienā – sākot no ātras pārtikas un ēdiena piegādes sev izdevīgā laikā līdz vienkāršai ikdienā nepieciešamo preču, piemēram, higiēnas un mājsaimniecības preču, pasūtīšanai un saņemšanai.

Platformu sadarbību nākotnes regulējums un elastības saglabāšana

Attiecībā uz platformu darba regulējumu Latvijā, iedzīvotāji pauž skaidru un konsekventu nostāju – 73% uzskata, ka platformu darbiniekiem jābūt iespējai pašiem izvēlēties sev

piemērotāko darba modeli, kas norāda uz sabiedrības atbalstu dažādu nodarbinātības formu līdzāspastāvēšanai darba tirgū.

“Latvijā īpaši izceļas spēcīgais un konsekventais atbalsts elastīgam platformu darbam,” norāda Ipsos vecākā pētniecības konsultante Hanna Agnese Persone. “Cilvēki apzinās platformu praktisko nozīmi gan elastīgu ienākumu iespēju nodrošināšanā, gan ikdienas pakalpojumu pieejamībā. Sabiedrība sagaida, ka politikas veidotāji ņems vērā dažādus skatpunktus.”

Kopumā aptaujas rezultāti parāda skaidru tendenci – Latvijā digitālās platformas arvien vairāk tiek uztvertas kā neatņemama mūsdienu ekonomikas un ikdienas dzīves sastāvdaļa. Tas attiecas gan uz elastīgām ienākumu iespējām, gan ērtiem pakalpojumiem, uz kuriem cilvēki ikdienā paļaujas arvien biežāk. Turpinoties Platformu darba direktīvas ieviešanai Latvijā, aptaujas dati liecina par skaidru sabiedrības vēlmi saglabāt elastīgas darba iespējas pieejamas un praktiski izmantojamas arī turpmāk.

Par pētījumu

Pētījumu pasūtīja Wolt, un to laika posmā no 2026. gada janvāra līdz martam veica Ipsos, izmantojot tiešsaistes aptaujas. Latvijā pētījumā piedalījās reprezentatīva izlase – aptuveni 1000 respondentu vecumā no 18 līdz 75 gadiem. Pētījums Latvijā ir daļa no plašāka Eiropas mēroga projekta, kas aptver 24 valstis un kopumā aptuveni 22 500 respondentu, pētot sabiedrības attieksmi pret platformu darbu un tā regulējumu.

Par Wolt

Wolt ir Helsinkos bāzēts tehnoloģiju uzņēmums, kas nodrošina vienotu platformu pārtikas un citu preču pasūtīšanai, tirdzniecībai un piegādei visām iesaistītajām pusēm - pircējiem, tirgotājiem un kurjeriem. Lai to panāktu, *Wolt* izstrādā plašu tehnoloģiju klāstu, sākot ar vietējo loģistiku un beidzot ar mazumtirdzniecības programmatūru un finanšu risinājumiem, kā arī pārvaldot savu pārtikas preču veikalu *Wolt Market*. *Wolt* piedāvājumā ir dažādi risinājumi katra vajadzībā - *Wolt+* (abonēšanas pakalpojums iedzīvotājiem), *Wolt at Work* (pasūtījumu veikšana uzņēmuma vajadzībā), *Wolt Drive* (ātrās piegādes tirgotājiem) un *Wolt Self-Delivery* (pakalpojums tirdzniecības partneriem ar savu piegādes personālu). *Wolt* misija ir padarīt pilsētas labākas, stiprinot vietējās kopienas un veicinot pilsētu izaugsmi. *Wolt* dibināts 2014. gadā, un 2022. gadā apvienojis spēkus ar uzņēmumu *DoorDash*.

Preses kontakinformācija

Piret Pert

Head of Communications, Trust & Safety
(Global) and Baltics
press@wolt.com

Kopēt saiti uz lapu

<https://press.wolt.com/lv-LV/265846-aptauja-2-no-3-latvijas-iedzivotajiem-atbalsta-digitalo-platformu-piedavatas-elastigas-darba-iespejas/>